

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST

Radovi najvećeg engleskog umetnika modernog doba od sutra u Srbiji

Banca Intesa pokrovitelj izložbe Henrija Mura

Beograd, 10. septembar 2014. – Predstavnici British Council-a, Narodnog muzeja u Beogradu i Banca Intesa predstavili su na današnjoj konferenciji za novinare izložbu grafika i skulptura čuvenog engleskog umetnika Henrija Mura pod nazivom „Henri Mur – grafičar“ koja se otvara u četvrtak, 11. septembra.

Na konferenciji su govorili:

- mr Bojana Borić Brešokvić, direktor Narodnog muzeja u Beogradu
- Toni O'Brajan (Tony O'Brien), direktor British Council-a za zapadni Balkan
- Maja Kolar, direktor Sektora za marketing i komunikacije i vršilac dužnosti direktora Sektora za upravljanje segmentom klijenata fizičkih lica Banca Intesa
- Dragana Kovačić, kustos Zbirke crteža i grafika stranih autora Narodnog muzeja i stručni konsultant za izložbu Henri Mur – grafičar u Narodnom muzeju u Beogradu
- Dejvid Mičinson (David Mitchinson), nekadašnji direktor Fondacije Henrija Mura i umetnikov lični prijatelj
- Lidija Ham Milovanović, moderator

Mr Bojana Borić Brešokvić, direktor Narodnog muzeja u Beogradu, istakla je da: „radove Henrija Mura imamo priliku da vidimo u Narodnom muzeju u godini velikog jubileja ove ustanove – stosedamdesete godišnjice postojanja. Izložba je ostvarena u saradnji sa British Council-om iz čijeg bogatog umetničkog fonda sva dela potiču, a otvoriće je gospodin Ivan Tasovac, ministar kulture i informisanja“. Zahvalila je Ministarstvu kulture i informisanja Republike Srbije, Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije, zatim Ambasadi Velike Britanije u Beogradu i Banca Intesa, jer bez njihovog razumevanja i podrške ostvarenje ovog važnog izložbenog poduhvata ne bi bilo moguće.

Izložba „Henri Mur – grafičar“ koncipirana je kao putujuća izložba i predstavlja presek rada Henrija Mura od 1934. do 1984. godine. British Council ima višedecenijsku praksu predstavljanja britanske likovne umetnosti putem gostujućih izložbi, a posebno mesto i značaj ima u tome rad Henrija Mura. Najvećim delom je upravo British Council zaslužan što je umetnost Henrija Mura popularizovana širom sveta. Toni O'Brajan, direktor British Council-a za zapadni Balkan rekao je: „Henri Mur i British Council su bili veliki prijatelji. Imali smo tu čast da sa njim blisko saradujemo i pomognemo da se ceo svet upozna sa njegovim radom. Danas imamo izuzetnu privilegiju da publici u Srbiji izložbu predstavljamo u saradnji sa partnerima za koje verujemo da, isto kao i mi, žele da ojačaju položaj kulture u društvu – jednom od najznačajnijih kulturnih

institucija u zemlji, kao i sa vodećom bankom koja veruje da umetnost može da menja svet na bolje.“

Sva dela koja će biti prikazana u Narodnom muzeju u Beogradu čuvaju se u zbirci Odeljenja za likovne umetnosti British Council-a. Na pedesetu godišnjicu od kada je osnovan British Council 1984, Mur je poklonio preko dve stotine svojih najboljih grafika kolekciji ove organizacije „Muzej bez zidova“. Ovaj poklon, koji je obuhvatio dela iz skoro svih perioda njegovog stvaralaštva, uključen je u postojeću kolekciju koja se sastojala od sto dvadeset i četiri Murove grafike. Pored osamedeset i dva rada na papiru, kao i desetak fotografija koje su delo samog autora, koji je, poznato je, fotografisao svoje radove u prostornom ambijentu, u kolekciji British Council-a čuva se i znatan broj njegovih vajarskih ostvarenja.

Maja Kolar, direktor Sektora za marketing i komunikacije i vršilac dužnosti direktora Sektora za upravljanje segmentom klijenata fizičkih lica Banca Intesa, naglasila je da: „Banca Intesa na tržištu prepoznaju kao vodeću u Srbiji, a u društvenom kontekstu kao banku koja svoju posvećenost zajednici iskazuje pre svega kroz očuvanje kulturnog nasleđa, dugoročno ulaganje u razvoj kulture, ali i promociju njenih vrednosti i podršku kulturnoj razmeni. Otuda i naša želja da pomognemo realizaciju ovog događaja. Dodatni motiv bila je i potreba da našim najzahtevnijim klijentima iz reda poslovnog modela Magnifica omogućimo jedinstven doživljaj i priliku da se upoznaju sa delima jednog od najvećih svetskih umetnika modernog doba.“

Skulpture i grafike predstavljaju celinu kojom dominira Murov prepoznatljiv stil i izraz. Na izložbi u Narodnom muzeju, koja će biti otvorena do 31. oktobra, pored grafika biće prikazano šest skulptura, nastalih u periodu od od 1934. do 1977. godine.

O umetniku

Henri Mur (Kestlford, 1898 – Peri Grin, 1986) bio je vajar, crtač i grafičar. Ostao je upamćen kao najznačajniji britanski skulptor dvadesetog veka. Centralna tema čitavog njegovog opusa je ljudska figura. Iako je tokom svoga života bio svedok revolucionarnih promena u uvođenju novih materijala, on je svoj izraz temeljio na različitim kulturnim i civilizacijskim tradicijama (Inke, Egipat, ...) čime je njegov rad sinhronizovan sa dubokim sazvučjima umetnosti starih civilizacija. Njegove ženske figure odzvanjaju oblicima planina, dolina, stena i pećina, ujedno i produžavaju o obogaćuju tradiciju pejzaža koja obeležava englesku vizuelnu kulturu i umetnost.

Murova mladost protekla je između obrazovanja i vojne službe. Kao osamnaestogodišnjak bio je regrutovan za učešće Prvom svetskom ratu. Po završetku rata dve godine je studirao na Umetničkoj školi u Lidsu, da bi školovanje nastavio 1921. na Kraljevskom koledžu u Londonu. Mur se neposredno uključio u modernističke umetničke tokove, izbegavši akademski tradicionalizam. Od početaka svoje karijere bio je svestan važnosti neposrednog rada u materijalu, za šta je potvrdu dobio u susretu sa domorodačkom skulpturom Okeanije, Afrike, ali pre svega prekolumbovske Amerike koje je upoznao u Britanskom muzeju. Njegovi rani radovi izvedeni u crtežu i skulpturi nose reminiscencije na paleolitske boginje plodnosti, kikladsku, egipatsku, sumersku skulpturu. 1926. je zabeležio: „Uvek treba isticati svetsku tradiciju – veliki prikaz skulpture.“

Tokom tridesetih godina Mur je došao u neku vrstu korespondencije sa drugim skulptorima, Đakometijem, Ž. Arpom i posebno Pikasovom skulpturom „Preobražaj“(1928). Poštovao je nadrealiste, sa kojima je koincidirao u zagonetnosti značenja i ambivalentnim formama, strukturama koje podarzumevaju kombinaciju većih i manjih oblika, sugestivnog značenja. 1933. priključio se avangradnoj grupi Unit One. Krajem tridesetih godina živeo je u Hempstedu, nedaleko od Barbare Hepvort, Bena Nikolsona, Nauma Gaboa i Pita Mondrijana. Iako je zadržao svoju nezavisnost, kontakt sa Hepvort i Nikolsonom bio je obostrano plodonosan.

Početak Drugog svetskog rata, njegova kuća je uništena u bombardovanju, te sa porodicom preselio u Peri Grin, pedeset kilometara severno od Londona. Kao zvanični ratni umetnik, započeo je svoju čuvenu seriju iz skloništa, prikazujući stanovnike Londona kako spavaju ili leže na stanicama metroa. U prizorima ljudi koji se protežu po stanicama metroa i tunelima našao je podudarnost sa formama i prazninama u svojim skulpturama. Ovi crteži odišu skoro vizionarskim osećanjem kolektivnog straha od katastrofalnih opasnosti koji će obeležiti savremeno doba. Sa druge strane, iskustvo londonskih skloništa doprinelo je intenziviranom i naturalističkom pristupu ljudskoj figuri.

Tokom pedesetih godina skulpture Henrija Mura postaju manje frontalne, naglasak je u potpunosti na trodimenzionalnosti. Pri tome su motivi isti – ležeće figure i majka sa detetom sada su tretirane još apstraktnije, tek se u njihovim međusobnim odnosima prepoznaje simboličnost motiva.

U šezdesetim godinama Mur sve više istražuje prirodne materijale, koje pronalazi u okruženju, te tako u svoje radove uvodi oblike kostiju, školjki, oblutaka, kamenja.

Uporedo sa skulpturom Henri Mur se od 1931. neprekidno bavio grafikom i crtežom (sa manjim pauzama). Grafika ga je interesovala kao polje istraživanja, pristupa materijalu i neposrednog rada u njemu. U tom smislu se grafička matrica pojavljuje kao ekvivalent skulptorskih materijala. Najveći broj radova izveden je u bakropisu, suvoj igli i akvatinti, kao i litografiji. Tokom šezdesetih grafikom se bavi sve više, i to serije na temu „Lobanja slona“ (1966), „Stounhendž“ (1973) i „Ovca“ (1972. i 1974). Ukupno je realizovao sedamsto devetnaest grafika.

Dejvid Mičinson

David Mičinson je 1968. godine počeo da radi kao asistent Henrija Mura u njegovom domu u Hertfordširu. Na ovoj poziciji ostaje do 1977. kada je osnovana Fondacija Henrija Mura u okviru koje on preuzima odgovornost za grafike, a kasnije i skulpture za period od narednih 10 godina. Nakon toga, radio je kao glavni kustos, a 1999. godine postaje direktor Odeljenja za kolekcije i izložbe.

Napisao je brojna dela među kojima su i „Grafička dela Henrija Mura(Henry Moore Graphic Work)“, „Slavljenje Mura“ (Celebrating Moore), „Hogland:Dom Henrija i Irine Mur“ “Hogland:Dom Henrija i Irine Mur” (Hoglands: The Home of Henry and Irina Moore).

Penzionisao se 2010. godine nakon više od tri decenije izlaganja Murovih dela u svim delovima sveta i 42 godine nakon što je počeo da radi sa umetnikom. I pored ovoga, nastavlja da radi u Fondaciji u ulozi konsultanta.